

Opschrift

Vergadering van 19 april 2022

Nummer: 2022_MV_00252

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Christophe Peeters: Toepassing Salduz-wet

Raadslid(-leden):

Christophe Peeters - Open Vld

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

De Salduz-wet is inmiddels 10 jaar van kracht in ons land. De wet legt de krijtlijnen vast waarbinnen een verhoor van een verdachte door de politie kan plaatsvinden. Zo is onder meer bepaald dat een verdachte voorafgaand aan een verhoor het recht heeft om op strikt vertrouwelijke wijze met zijn of haar advocaat te spreken. Dergelijk gesprek mag onder geen beding worden meegevolgd op welke wijze dan ook, laat staan dat het mag geregistreerd worden.

Nochtans blijkt uit recente cijfers van het COC, het Controleorgaan op de politieke informatie, dat deze regels, en dus de rechten van verdachten, in heel wat politiezones met de voeten worden getreden. In 1 op 4 locaties waar het vertrouwelijk overleg tussen advocaat en zijn of haar cliënt plaatsvindt, blijkt een camerasysteem aanwezig te zijn. Dat alleen al kan volgens het COC een overtreding zijn van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

Ook de Orde van Vlaamse Balies veroordeelt dergelijke praktijken streng en stelt dat het meeluisteren door politie niet past binnen de rechtsstaat.

Voor alle duidelijkheid: het is natuurlijk niet zo dat, omdat er een camerasysteem aanwezig is, er effectief meegeluisterd of meegekeken wordt. Maar alleen al de aanwezigheid van dergelijke apparatuur is een manifest probleem.

Vraag:

Kunt u de toepassing van de Salduz-wet duiden in onze politiekezone? Zijn er in de diverse politiekantoren ruimtes voorzien waar een cliënt op strikt vertrouwelijke wijze overleg kan hebben met zijn of haar advocaat, zoals de wet voorschrijft? Zijn er de afgelopen 10

jaar klachten geweest aangaande vermoedelijke inbreuken op de Salduz-wet in onze politiezone?

Antwoord

De korpsleiding geeft ons mee dat de vraag om de toepassing van de Salduzwet binnen de politiezone Gent te duiden, veel meer inhoudt dan de richtlijnen die er zijn omtrent het vertrouwelijk overleg dat een verdachte kan hebben met een advocaat.

Maar er wordt uitgegaan dat er nu specifiek gevraagd wordt naar hoe een vertrouwelijk overleg georganiseerd wordt en in welke accommodatie. Ik geef hierbij de door de korpschef overgemaakte toelichting.

Nog vóór de effectieve inwerkingtreding van de Salduzwet op 01/01/2012 nam de politiezone Gent, als één van de eerste politiezones in België, alle mogelijke infrastructurele maatregelen om te kunnen voorzien in 'Salduzlokalen' waarin het vertrouwelijk overleg plaats kan vinden tussen een verdachte en zijn/haar advocaat.

De PZ Gent beschikt nu over 4 'Salduzlokalen', 2 binnen het Algemeen Politiecentrum Gent in Ekkergem (APG) en 2 op de Lokale Recherchedienst (LRD) in de Ridderstraat. Deze Salduzlokalen werden zo geluidsdicht mogelijk gemaakt en er is een fysieke afscheiding voorzien tussen de verdachte enerzijds en de advocaat en een eventuele tolk anderzijds. Deze fysieke afscheiding bestaat uit een glaswand (met spreekgaatjes) en een deur die slotvast gemaakt kan worden.

In die 'Salduzlokalen' werden eveneens faciliteiten voorzien waardoor ook een eventueel telefonisch vertrouwelijk overleg of tolken van op afstand – iets wat echter de uitzondering is – plaats kan vinden.

Het verslag van het COC (het Controleorgaan op de politionele informatie) heeft het over het vertrouwelijk overleg voorafgaand aan het eigenlijke verhoor van zowel een verdachte categorie III (niet van zijn/haar vrijheid beroofd) als een verdachte categorie IV (wel van zijn/haar vrijheid beroofd) op een politiebureau.

In de praktijk zal een voorafgaand vertrouwelijk overleg tussen een verdachte categorie III en diens advocaat echter zo goed als altijd buiten het politiecommissariaat plaatsvinden alvorens zich op het politiecommissariaat aan te bieden. In de gevallen waarin in deze situatie (verdachte categorie III) toch een vertrouwelijk overleg op het politiecommissariaat zou moeten plaatsvinden, worden de 'Salduzlokalen' uiteraard ter beschikking gesteld, maar dan zonder de verdachte fysiek te scheiden van de advocaat (en de eventuele tolk). In deze situatie kan dat vertrouwelijk overleg trouwens evenzeer buiten het politiecommissariaat doorgaan, want verdachten categorie III zijn, zoals al vermeld, niet van hun vrijheid benomen en kunnen bijgevolg gaan en staan waar ze willen.

Voor een verdachte categorie IV (wel van zijn/haar vrijheid beroofd) gaat het vertrouwelijk overleg uiteraard wel steeds op het politiebureau door.

De 2 'Salduzlokalen' binnen het Algemeen Politiecentrum Gent worden exclusief gebruikt voor vertrouwelijke overlegmomenten in het kader van de Salduz wetgeving. De 2 'Salduzlokalen' op de Lokale Recherchedienst hebben een dubbele finaliteit en worden eveneens aangewend als verhoorlokaal.

De 2 ‘Salduzlokalen’ binnen het Algemeen Politiecentrum Gent zijn voorzien van camerabewaking zonder de mogelijkheid om geluid waar of op te nemen (geen audio dus). Dit wordt ook aangekondigd door een daartoe bedoeld pictogram (ook ‘geen audio’ wordt vermeld op dat pictogram). De camera’s zijn op een dusdanige manier gemonteerd dat enkel vanuit een vogelperspectief en visoogobjectief wordt gefilmd, waarbij het aangezicht van geen van de aanwezige personen rechtstreeks in beeld komt (er wordt enkel op de rug gefilmd).

Enkel in de beheerruimte van het Stedelijk Bewaarhuis kunnen deze beelden in real time bekeken worden. Die beheerruimte is 24/7 bemand. Deze beelden worden, zoals de camerawetgeving voorschrijft, maximaal 30 dagen bewaard en vervolgens vernietigd. Wanneer er zich echter een incident heeft voorgedaan en er komt binnen die 30 dagen een opdracht van het parket, dan kunnen deze beelden maximaal 1 jaar bewaard worden. Zowel de advocaat als de verdachte worden, alvorens het vertrouwelijk overleg aanvangt, op de hoogte gebracht van het feit dat de camera’s zullen filmen. Voor de gevallen waarbij iemand zich hiertegen zou verzetten, werd op initiatief van de korpschef een systeem uitgedokterd waardoor deze camera’s op een eenvoudige manier bedekt kunnen worden, waardoor er enkel nog een zwart beeld te zien is. Dat systeem betreft een gemonteerd houten bakje dat volledig over de camera’s geschoven kan worden of een rolgordijntje dat hetzelfde resultaat oplevert.

Voor de 2 ‘Salduzlokalen’ op de Lokale Recherchedienst geldt grotendeels hetzelfde, maar deze 2 lokalen worden dus ook als verhoorlokaal gebruikt. De camera’s die daar hangen kunnen evenmin geluid waar- of opnemen, maar er is in die lokalen wel een micro voorzien die boven de verhoortafel hangt om audiovisuele (video-)verhoren af te kunnen nemen (tijdens verhoren worden de verdachte en de advocaat/tolk uiteraard niet fysiek van elkaar gescheiden, wat tijdens een vertrouwelijk overleg wel het geval is). Om de audio (de micro dus) te activeren met het oog op zo’n verhoor moet er een specifieke aansluiting ingeplugd worden. De camera’s en de audio staan dus los van elkaar. Die specifieke aansluiting is tijdens een vertrouwelijk overleg niet ingeplugd. De advocaat en de verdachte worden daarvan – voorafgaand aan het vertrouwelijk overleg – op de hoogte gebracht en kunnen dat (het feit of die aansluiting al dan niet is ingeplugd) dus wel degelijk op voorhand checken. De beelden van het vertrouwelijk overleg zijn enkel te bekijken op een monitor in een lokaal op de 3de verdieping van de Lokale Recherchedienst in de Ridderstraat.

Het COC stelt terecht dat men bij lokalen voor dubbel gebruik extra voorzichtig moet zijn.

De korpsleiding benadrukt dat de 4 ‘Salduzlokalen’ voldoen aan de regelgeving en dat ze alle maatregelen al ingevoerd hadden vooraleer dit advies van het COC verscheen.

In de Salduz wetgeving op zich wordt niets bepaald over deze problematiek.

De nationale denktank Salduz (parket, politiediensten en ook meermaals de advocatuur als gast) komt binnenkort (vermoedelijk begin mei 2022) opnieuw samen n.a.v. dit rapport en de aanbevelingen van het COC. Ook de PZ Gent is in die nationale denktank vertegenwoordigd.

Uiteraard moet enerzijds de privacywetgeving gerespecteerd worden, maar anderzijds is er, zoals het COC zelf ook aanhaalt, eveneens het veiligheidsaspect. Bovendien is de politie verantwoordelijk voor de gearresteerde verdachte wanneer die in een politieggebouw vastgehouden wordt. Op voorhand inschatten hoe iemand zich zal

gedragen, is trouwens niet altijd even eenvoudig. Betrokkene kan in een ‘Salduzlokaal’ beschadigingen aanbrengen, zichzelf verwonden door bv. met het hoofd tegen de muur te slaan, de ‘tussendeur’ proberen in te beuken, etc. ... Wanneer dergelijke zaken zich voordoen, moet er onmiddellijk kunnen ingegrepen worden.

De PZ Gent kreeg tot op heden nog geen klachten m.b.t. het feit dat er camera's aanwezig zijn in de ‘Salduzlokalen’.
